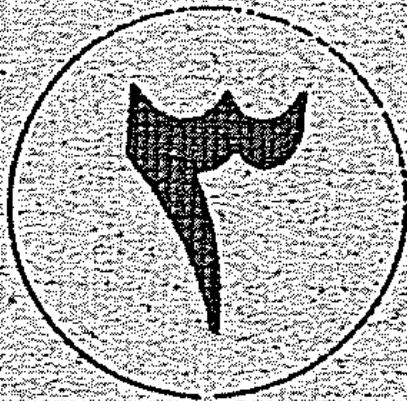

سازمان جمعہ سیتی

خالد

آبدہ بر چیقار
مدیر: جلال ساهر

فیثائی: بش غروش

حقوق بر نظر

بو سطرلری یازمقدن مقصد حقوقك زمانمزدہ کی طرز تلقیسنی و منبعی اعتباریله متحمل اولدیغی صور تفسیرییه بی و تعیین مبدأی مشکل بر تاریخدن بری مملکتهمزده اصولسزلك دولایسییه عصر حاضرک تولید ایتدیکی احتیاجات ایله تألیفی غیر قابل جریاتی امکان مرتبهسندہ توضیح ایتمکدر .

هر وسیله ایله حقك صداسی اسماعه چالیشیلدیغی ، استحصال حق یولنده بعضاً فدای نفسه قادار مجادله ایدیلدیکی و هر زمان بر حقدن بحث اولوندیغی حالده بوسحار و مونیس کله نك مفهومی واضحاً آکلاشیلماش و حقك ماهیتی، میز علامتی حقنده فکر اعمال ایدیله مشدر .

بوتون قوملر نظرندہ : حق ، انسانلرک افعالی تنظیمه خادم بر قواعد سلسلهسندن عبارتدر .

فقط حقك منشأ و أساسی ، قوه مؤیده سی و موضوعی حقنده کی تلقیلرده اولدقجه مهم فرقلر موجوددر . فی الحقیقه ، حق بعضاً عقل و طبیعتك محصولی، بعضاً منفعتدن و یا قوتدن متولد اولق اوزره قبول ایدیلشدر . بعضی متفکرلر ایسه حقك منشأنی کاه مشارکت حیاتیه مجبوریتنده ، کاه شخصیت فکرینك تکملنده و کاه بعضی شرطلر دائرهسندہ حاصل اولان قناعت و أمر واقعده کورمشلردر . حقك قوه مؤیده سی ده هر عصرده براولما مشدر . ابتدائی قوملر عندنده قوه مؤیده الله قورقوسی « مخافه الله » ایدی ؛ بالاخره دولتك دائمی نظارتی بو خصوصی تکفل ایتمشدر .

حق فکری ، برملتک اجتماعی و سیاسی احوالیله قویاً علاقه دارد . بو کونکی طرز تلقییه کوره حق ، معین بر قطعه ارضیهده متمکن و آرارنده نظامی تأمین وادامه ایله مکلف براداره مشترکه آلتنده مجتمع افرادك وجودیله قائمدر ؛ تعیر آخرله حق ، دولتك وجودینی استلزام ایدر . حالبوکه دولت فکری ده یالکز مترقی، منتظم برهیئت اجتماعیدهده متجلی اولابیلیر .

حقوق طبیعیہ مکتبہ [۱] منسوب اولان متفکر لر بویله دوشونمه یورلردی .
اونلره کوره ، انسان ، حال اجتماعیدن مقدم و دولتک تصدیقندن آزاده اولارق
— حتی وجودینه محتاج اولمق سزین — حق مالکدر . فردلرک حقوقی بوتون
حقوقک اساسیدر . فردک حتی هر دورلو قانونلرک ، جمعیتلرک و مقاولاتک
فوقده ثابت و تغیرایتمز برماهیتی حائردر . حق ، بونلر غندنده برمفکوره ده کل ،
عقلک محصولی ، طبیعتک عقل سلیمه قبول ایتدیردیکی بر فکردن عبارتدر .
افرادک حقنی قوی بر اساسه ربط ایتک واونی تعرضدن مصون قیلمق مقصدیله
حقوق طبیعیہ مکتبی منتسبلری حتی یالکز عقلی بر طرزده اثباته چالیشمشلردر .
تاریخی تدقیقلر نتیجه سندن آکلاشیلیورکه بو طرز تلقی اون یدنجی عصرده
تشکل ایدن حقوق مکتبک تشریح اتندن اولده موجود ایدی . بو مکتبک
بحق مؤسسایکی نامنی آلان غروچیوس [Grotius] دن اول کرک قرون
وسطاده و کرک اُسکی یونانیلر و رومالیلر دورنده ، حق ، طبیعتدن «عقل کل» دن
مقتبس برشی عد اولونوردی . واقعا بو فکر رومایه یونان فلسفه سنک تبغندن
صوکر اکر مشدی ، فقط صوکرادن حاکمر و مجتهدلر ایچون روما حقوقک
درشت وقورو قواعدندن متولد عدل و نصفته مخالف نتیجه لری تعدیله غایت
کوزهل برواسطه اولمشدر . [Jus naturale] برچوق احوالده روما مجتهدلرینک
انسانیته داها لایق اجتهادلرده بولونمالرینه خدمت ایتمشدر .

بدایه حق فحیلر ، «حق طبیعی» ایله اجنیلره تطبیق ایدیلن «حقوق بین الملل» ی
بری برینه قاریشدیریرلردی ؛ فقط ، حقیقتده ، احکامی بوتون قوملره و ملتله
عام و منافعی بونلرک کافه سنه شامل اولان تأسیسات طبیعت و عقله موافق عد
اولونمق اقضا ایدریدی .

بونکله برابر «حق» ک تفسیرنده حاصل اولان تحول هر دورلو نتایجیه
قابل تطبیق اولامامشدی . نیته کیم ، قدیم ملتلرک تأسیساتنده جای قبول بولان
اسارت کیی بو کونکی خسیاتی رنجیده ایده جک قاعده لر دوام ایتکده
و «حکمت دولت» نامنه اک شدید جزالر تطبیق اولونمقده ایدی .

[۱] [Ecole du droit naturel] بونلره ، جمعیتک بدایت تشکلی بر مقاوله نه

مستند عد ایتدکاری ایچون [حر مقاوله جیلر] دخی دینه بیلیر .

بالآخره خریستیانلغك ظهوريله [قیصره عائد اولانی قیصره واللله عائد اولانی اللهه ویریکنز] کلام مشهوری اعلان ایدیلهرك انسان [Homme] ایله وطنی [Citoyen] نك تفریق اولونماشی افرادی بر درجهیه قادار اسارتدن قورتاراییلدی ؛ فقط فردك حقنی تمامیه تعریف ایدمه دیکی کیی کویا دولتك مظلانه قارشى مدافعه لیرینی تعهد ایلهدیکی افرادی کلیسانك قوجاغنه آتمقدن چکینمه دی . واقعا خریستیانلق افراد ایله کلیسا آراسنده اختلاف ظهورینه احتمال ویرمه یوردی . حال بوکه کلیسا هر دورلو سعادتتی تأمین ایچون مؤسس اولدیغنی بیان ایله افرادك بوتون حیاتلرینه حاکم اولیور وبو صورتله کلیسا دولت مقامنه قائم اولمش بولونیوردی . نیته کیم بر زمانلر کلیسا آداملری اودرجه ایلری کیتمشلردی که روما کلیساسی طرفندن صادر اولان امر و قرارلردن باشقا حق اطلاقنه لایق برشی یوق فرض ایدهلردی .

بناءً علیه [حقوق طبیعه] مکتبنك تأسیسی شرفی ینه غروچیوسه راجع اوللق اقتضا ایدهلر . فی الحقیقه غروچیوس حقوق طبیعه فکرنی کلیسانك حاکمیتدن قورتارارق مدنی بر شکله افراغه موفق اولدیغنی کیی قرال و پره نسلرك قدرت و صلاحیتلرینه ده بر حد تعیننه امکان احضار ایلهمشدر .

غروچیوس [حرب حق و صلح حق] نام کتابنده طبیعی حق شوصورتله تعریف ایدهلر :

« طبیعی حق ، عقل سلیمك تلقین ایتدیکی بر قاعده درکه ، بونکله بر فعلك طبیعتیه موافقتنه نظراً — عدل و اخلاقه مخالف نویا موافق اولدیغنه حکم ایدهلر — و طبیعتك خالق اولان « الله » ده اولکیسنی (نهی) ایکنجیسنی (امر) ایدهلر . » غروچیوس حق یالکز عقل و طبیعتیه مستند عدل ایتمز ، بونده الهی بر منشأده تصور ایلر [۱] .

بودرجه دینه مربوط بولونان غروچیوس کلیسانك مظلانه قارشى عصیاندن منع نفس ایدمه مشدر . فی الحقیقه اسمی کچن کتابنده : « خریستیانلق عالمی [۱] غروچیوس طبیعی حق ایچون جناب حقك [حاشا] لزوم موجودیتنه حاجت کورمه دیکنی ده علاوه ایدهلر .

خونریز محاربه‌لر ایله مالیدر . ساده‌جه اعلان حرب ایتمکه اُك شنیع جنایتلری، اُك مدهش ظلملری ارتکاب وایقاع ، مشروعیت کسب ایده‌رمش کیبی پک عادی وسیله‌لره مخصوصه باشلارلر و بو صورتله برچوق معصوم قانی دوکوله‌سنه سبب اولورلردی . « دیور . آنجاق دیگر طرفدن قرال و زادکانک نفوذ و اقتدارلرینک ازدیاد و توسعنه معارض کورونمزدی . فقط بونی‌ده قرال اون اوچنجی لوئینک خدمتده بولونمش اولمه‌سنه عطف ایتک اقتضا ایدر . نیته کیم قراللرک عدالت و انسانیت قواعدی دأره‌سنده اجرای حکومت ایتمه‌لری ایچون جناب حقک لطف و عنایتی تضرع ایله مشدر .

غروچوسدن موکرا حقوق طبیعیہ مکتبی تمامیه تأسس ایده‌رک بوتون آوروپاده نفوذ و تأثیراتی توسع و دوام ایله‌دی . حتی ، بویوک متفکرلرک بو مکتبک مدافعی اولمالاری بو فکرلرک انتشارینه و اجرای تأثیر ایله‌مه‌سنه مانع اولما مشدر . [هوبس Hobbes] و [لوق Lcke] اون یدنجی عصرک بو ایکی سیای محترمی اینکیلترده بویوک تأثیر و نفوذ اجرا ایتدیلر . هوبس فکر حقوقی منکر ایدی ؛ بوکا کوره حق ، قوته مستند ؛ عدالت ، قوانین موضوعه‌یه محتاج اولدیغندن قوانین دولته اطاعت - قانون الهی‌یه مخالف‌ده اولسه - لازمدی . صراحةً سویله‌مک ایسته‌مه‌دیکی بونتایجی هوبسک نظریاتندن استخراج قابلدیر . باقیکنز ، حقک تعریف و تشریح‌نده نه دیور : « حق ، انسانک محافظه حیات ضمنتده استعانه ایله‌دیکی وسائطک مجموعیدر . بو وسائطک برنجیسی قوتدر . بناءً علیه انسانلر آراسنده مجادله ضروریدر . صلحی تأسیس ایچون افرادک کندیلرینه داها یوکسک بر مرجعک امرینه تابع اولمایاجق بر رئیس تعیین ایله‌مه‌لری اقتضا ایدر . »

لوقک نقطه نظری بونک تمامیه ضدیدر . کرچه هوبس کیبی اوده حال طبیعی بی مبدأ اتخاذ ایده‌رسده بونی باشقا صورتده تلقی‌ایلر ؛ هوبس مبدأه‌کی طبیعی حالی برأمر فعلیدن عبارت عد ایتدیکی حالده ، لوق بونی حقوقی ماهیتی حائز بر حال فرض ایدر و بودوره‌یه « حریت کامله » دوره‌سی عنواتی ویریر . بو دوره‌ده انسان غیرک اراده‌سنه محتاج و اونک هیچ بر مساعدده‌سنه مفتقر

اولقسزین کړک ذاتی وکړک اموالی اوزرنده دیله دیکی وجه ایله تصرف ایدره . فقط ، فعلاً ، بعضیسنک حقوقی دیگرلرینک تجاوز و تعدیسی تهلکه سینه معروض بولوندیغندن انسانلر حقوقلرینک تأمین محافظه سی ایچون جمعیتلر تأسیس ایدره لرلر . بناءً علیه بو جمعیتلردن مطلوب اولان غایه شخصی حریتلرک حمایه سیله تأمین قضایه سیدر . قوت ، بررئیس ویا حکمدار تعینته صلاحیتدار مبعوثلره مفوضه در . بونکه برابر حکمدار کیفی بر قدرتی حائز ده کلدر . سلطنت [Souveraineté] ینه ملتهه قالیر .

سلطنت ملت حقنده وضع و مدافعه ایله دیکی بو نظریه ایله حقک سماوی بر منبعدن ترشح ایتدیکنه قائل اولانلری جرح ایتک ایسته مشدر . جمعیتلرده ویردیکی وظیفه یه نظر آ لوق حقوق طبیعی مکتبی سالکرینه یاقلاشیر؛ حتی حریت پرولکده اولنلری کچر . بونکه برابر اخلاقیاتده مفیدیت [Utilité] طرفداریدر . حقوق حقنده کی نقطه نظری ده حقوق طبیعی منتسبلرینک طرز تلقیسندن باشقادر . بونلر حتی ، الهام طریقیه عقالک محصولی عد ایتدکلری حالده لوق ، حقده اجتماعی صورتده تأمین ایدیلش برمنفعتدن باشقا برشی کورمز . بناءً علیه ینه حقوق طبیعی طرفدارلرندن آریلارق منافع اجتماعیه قارشیسنده فردک فدا ایدیله سینه موافق کورونور .

فرانسه ده حقوق طبیعی مکتبک تأثیراتی انکار ایدیله مزسه ده فرانسز متفکرلری بوکاتمامیه التیاق ایله مه مشلردر؛ مثلاً مونته سکیو ، وولتهر ، روسو افرادک حقوقی تصدیق و تأیید خصوصنده اودرجه یه وارما مشلر ، حتی بو مکتبدن آریلشلردر . بونکه برابر فرانسه اختلالیه حقوق بشر بیاننامه سنده [۱] بو مکتبک نشر ایتدیکی افکارک الهاماتی کورولور . اون دوردنجی لوئینک زمان صباوتندن صوکر اقراللق دره بکلکی ییقارق بوتون قوای دولتی نفسنده جمع ایتشدی . دیگر طرفدن روما کلیساسنک نفوذینی ده قیرمغه صوکه درجه چالیشدی . مطلقیت اداره بو صورتله تأسس ایتدی .

[۱] [Jellinek] حقوق بشر بیاننامه سنک آمریقاییلرک « Bills of rights » ندن

مأخوذ اولدیغنی مادی دلائل ایله اثبات ایدره : L'Etat moderne et son droit

بربري نى ولى ايدەن بوحادثات ياقيندن تدقيق ايدىليرسه دائماً قوينك ضعيفى
 ازديكى، قوتك كچديكى آل حقك موجود و واضعى اولديغى كورولور. كليسا
 روماليلرك « وطنى » و « اجنبى » ديه انسانلرى ايكي يه تفريق ايتمه سنى موافق
 بولمايور. تأمين مساوات ضمنتده رومانك نفوذنى قيرارق بوتون بشريتك رفاهى
 تحصيل وظيفه مبجاه (!) سيله ميدانه چقيور . عىنى زمانده اسپانيا وپورتگيز
 مظالمى تاريخك پرمفاخر (!) صحايفه قيد ايدىيور. بودفعه روماليلرك تقسيمى
 كليسا آلدە شو شكلى آليور : « عيسوى » ، « غير عيسوى » .

بوندن صوكر اقراللق سلاح مجاهده سنى دره بكلى خقنده اولديغى كىي
 روما كليساسنده توجه ايدىيور. مطلقيت اداره اساسى ده قسماً كليسانفوذينك
 لزوم كسرى فكرندن چيقمش اوليور .

فقط هنوز اون دور دنجى لوئىنك اواخر سلطنته دوغرو مطلقيت سياسيه
 عليهنده رفع صداى شكيت ايدىلكه باشلانيلمشدى. بدايت امرده بونلر - واقعا -
 تمى ورجا دائره سنده قالمشدر .

اون يدنجى عصر ك صوكلرينه دوغرو امضاسز اولارق اون دور دنجى
 لوئى يه كوندريلىن بر مکتوب شو سوزلىرى احتوا ايدىيوردي :

« سزه خطاب ايدەن آدمك بو دنياهه هيچ بر منفعتى يوقدر . بومكتوبى
 نه ياس و كدر ، نه حرص و طمع سائقه سيله ، نه ده بويوك مناصب احرازى
 سوداسيله يازمايور . شايد سزه شدت وقوت ايله خطاب ايدىيورسه حقيقتك
 حر وقوتلى اولديغنه مبتيدر . »

فهنه لونه اسناد ايدىلىن بو مکتوب مطلقيت اصولنك بر مملكتك قواى
 مغويه سنى تخريب ايتديكنى اعلان ايدەر .

« روح القوانين » [۱] ك انتشاريله افكاره يكي بر ساحه آچيلمش اولدى .
 اوتاريخه قادار بوتون حقوق كتابلى عادى شرحلر و مناقشه لرايله دولو ايدى :
 اوزمانلر تأسيسات و عادات يالكز بذاته تتبع ايدىلير و مواد قانونيه نك معانيسى
 وعادتلرك صورت تطبيقى تحريسيه اوغراشيليردى . « روح القوانين » ك موضوعى

ایسه بوس بوتون باشقادر . ایلاک دفعه اولارق بوتون دورلرک وبوتون مملکتلرک قوانینی جمع ومقایسه ایدیلش ، بونلره علمی وانتقادی بر اصول تطبیق اولونمش وبوتاسیساتک علت وضعیهلری تحری ایدیلهرک زمانک ، اجتماعی واقتصادی اعتبارلرله محیطک ، افکار ونظریاتک وادوار مذکوردهده کی عرف وعاداتک تأثیراتی نظر اعتنایه آلینمشدر .

« روح القوانين » غایت واسع برمقایسه شرایع مجموعه سیدر . بوقانونلر نه کیی احتیاجاتدن تولد ایتمشدر ؟ بونلرک تطبیقاتندن نه کیی نتایج حاصل اولمشدر ؟ بر اصولدن دیکرینه کچمکی نه کیی اسباب احضار واکمال ایتدی ؟ هپ بونقطه لر تدقیق اولونمشدر .

« Montesquieu » اوچ شیئک استحضالنه چالیشمش واقوام وحکوماتهده

قبول ایتدیرمشدر :

۱ - قوانین جزائییه عدالت وانسانیت فکرلرینک ادخالی ؛

۲ - أسارتک وزنجی صاتمیک الغاسی ؛

۳ - دینی مجادلاتک رفعلیه بونلرک تأمین سربستیسی .

انسانیتیه پک بویوک خدمتلا ایدن وحقوقک ترقیسنده عظیم دخلی اولان مونتهسکیو حقوق فردیهنک اثباتی هیچ دوشونمه مش وحقوق طبعیه مکتبئی اشغال ایدن مسئلهیه پک بیکانه قالمشدر . « روح القوانين » حقک اساسلرینی تحری ایتمز . قانونلری « طبیعت اشیادن متولد مناسبات » صورتنده تعریف ایتمه سی بونلری مختلف دور ومحیطلرده حس اولونان احتیاجات انسانیتیهنک محصولی عد ایتدیکنه دلالت آیلر . بوتعریف قوانین وحادثاتک هپنسبی اولدیغی حقنده کی قاعتنک نتیجه سیدر .

مونتهسکیو نظرنده حق ، معین بر مملکت ویاخود بز زمانک افکار واحتیاجاتنک افاده سندن عبارتدر . بو صورتله اوکا کوره همان هرشی تاریخی برطاقم ضروریاتک نتیجه سی عد اولونور . حریت سیاسیة حقنده دیرکه « بو انسانک هراسته دیکنی ده کل بلکه ایسته مه سی مقتضی اولانلری یامقدردر . » وبوندن شونتیه بی استخراج ایدر : « حریت ، قانونلرک مساعده ایتدیکی شیلری

اجرادر « و قانونلرک کیملر طرفندن و ناصل وجوده کتیریلدیکنی نظر اعتباره
آلما یارق قانونک منع ایتدیکی احواله تصدی بی فوضه [Anarchie] عد ایلر. بو
طرز تلقی ده نفس الامر ه موافق وشایان قبولدر. حق ملکیتی دخی « قانونک
بخش ایتدیکی بررخصت » دن باشقا برشی فرض ایتمز.

بناءً علیه مونتهسکیوی حقوق طبیعیه مکتبنه منسوب عد ایتک دوغرو
اولاماز. زیرا حقک منشأ ومنبعی قانونده کورو یور. بویله بر قاعده قبول
ایدیلنجه دولتک مداخلاتنده محذور تصور ایدیلمه مک ایجاب ایدر. اساساً
مونتهسکیو دولتک ثروتی بیلدیکی کیی تقسیم وهرشیئی بر نظامه ربط ایده بیله جکنی
قبول ایدیور.

افرادک حقوقی اعلان وتأیید ایچون یاپیلان انقلابلر و اختلافلرک باعشی
اولمق اعتباریله بوراده کنديسندن بحث ایده جکمز « روسو » مطلقیت
طرفداریدر. « لوق » ک جمعیتلرک تشککلندن مقدم انسانلرک حریت کامله یه
مالک اولدقلری و جمعیتی تشککل ایله موجود حقوقلرینک بر قسمندن — متباقی
حقوقلرینک محافظه سی ایچون — تجرد ایله دکلری یولنده کی نظریاتی قبول ایدر.
روسونک حیاتیله مدافعه ایتدیکی نظریاتک تاریخی تتبع ایدیلیرسه آ کلاشیلیرکه
تجربه نک قونترولندن قاجارق منطق قواعدینی حیاته خادم قيلمق پک بویوک
خطالر ایقاعنه سببیت ویریر.

استقلالی اک برنجی واک بویوک ثروت عد ایله متباقی ماملکنی اوکا فدا یه
مهیا بولونان روسونک مطلقیتک اک مدهش طرفدار ی اولماسنه حیرت ایتما مک
آدن کله یور.

معلومدرکه روسونک برنجی پره نسپی انسانک فطرة صاف اولماسنه
اعتقاددر. اونک ایچون انسانی بدبخت و خشین قیلان قانون و مدنیتدن
باشقا برشی ده کلدر. بناءً علیه مدنیت حاضره نک تولید ایتدیکی مفاسدی ازاله
وانسانیتی تصفیه و اصلاح ایده جک صورتده شکل اجتماعی یی یکیدن تأسیسه —
ایجابنده جبر استعمال ایده رک — صرف همت ایتکی لاید عدا ایدر. روسونک
صوک درجه فردیت اساسیله باشلایان نظریاتی مطلقیت ایله ناصل نتیجه لندیردیکنی

فرد و دولت [L'individu et l'Etat] مؤلفی بودان [Beudant] شو صورتله ایضاح ایدیور : « روسو نظرنده حریت، صوکه درجه قیمتدار و لازم الاحترامدر. » او « حریتدن فارغ اولمق انسانلق شرفندن وبالجمله وظائفن تجرد ایتک دیمکدر. حریتدن ماعداسنک ترکندن بر ضرر حاصل اولماز، فقط حریتدن فارغ اولمق فطرت انسانیه ایله قابل تألیف ده کلدرد. اراده نك حریتی سلب ایتک افعال و حرکاتک اخلاقیتنی ازاله ایله مک دیمکدر » دیور. فقط بو حریت محافظه و تأمیناته محتاجدر. ظالمک عادل اوزرینه تجاوز و تعدیسنی منع ایچون مقاوله و قانونلر لازمدر. او حالده غایه ندر ؟ هر اعضانک ذات و اموالنی بوتون قوای مشترک سیله مدافعه و صیانت ایده جک بر شکل اجتماعی بولمق .

بو جمعیتده « هر کس کنديسنی عمومه ترك ایده رسیده ینه یالکز نفسنه منقاد اولور و بوسورتله ینه اولکی کیی محافظه حریت ایدرد. » مسئله نك بو طرزده وضع ایدیله سی حلی اشکال ایلر. بوتون حقوقندن فارغ اولدقن صوکر بر انسانک، مذکور حقوقندن تجرددن مقدم اولدیغی کیی، عوض اولارق بر حصه سلطته مالک اولدیغی ایچون محافظه حریت ایتمه سنه امکان تصور ایدیله من . حال بوکه بو فراغه محل وارمی : روسو نظرنده بوفراغت ضروریدر. زیرا فرد باشقا صورتله بعضی حقوقی محافظه یه مقتدر اولماز . « جمعیت ایله فرد آراسنده اختلاف وقوعنده بو خصوصده موقع حاکمیتی حائز اولاجق اولان جمعیتله برابر بولونماسی ایجاب ایدرد. فردک، بالجمله حقوقی محافظه امرنده اصراری فوضه [anarchie] تولید ایدرد. » افرادک بعضی حقوقنک کندیلرنده قالماسی حالده فرد ایله عموم بیتنده کی اختلافاتی حل و فصله صلاحیتدار بر مافوق بولونامایا جغندن و هربری بر طاقم خصوصاتده کندی حاکمی اولاجنی جهتله عموم اوزرنده ده اجرای حکمه نفسنده حق کورده جکندن حال طبیعی دوام ایدرد و تشکل ایده جک جمعیتده ظالم و بناء علیه مطلوب اولان فائده ده آلدده ایدیله مش اولور .

نظریاتنه دائماً نافذ بر منطق حاکم اولان روسو افراد ایله جمعیت و شعور [Conscience] ایله قانون [Loi] آراسنده ظهور ایده بیله جک اختلافلرک

حله چاره بولامایور وفوضه [Anarchie] ایله «مطلقیت» دن برینی انتخاب مجبوریتده بولوندیغی زمان مطلقیتی ترجیح ایدرک متوسط بر حال تصور ایدر میور. مع هذا فردی اراده لک مجموعنده بولامادیغی بی طرفلغک عمومی اراده ده Volonté générale موجودیتنی تصور ایدرک متسلی اولیور و دیور که «اراده عمومی ایله هر کسک اراده سنک مجموعی آراسنده چوق کره فرق واردر. اراده عمومی منافع مشترکه دن غیرینسی دوشونمز، حال بو که دیکری خصوصی منفعتلری نظر اعتباره آلیر. »

فقط اراده عمومی اکثریتک اراده سی دیمک اولمادیغی کیبی زمامدارانک اراده نی اولماسنده مانع یوقدر. دولت نامنه حرکت بر اقلیتک اراده سی ده اولابیلیر. [۱]

اختلاللر اثناسنده ایقاع ایدیلن مظالمک، ارتکاب اولونان جنایاتک مسئولیتی روسویه اسناد اولاتابیلیر. کرچه هر درلو غدر و بیداد و غصب و اعتساف علیه قیام ایتیش و انسانیت و عدالت فکرلرینی نشر و تعمیمه چالیشمش ایه ده وضع ایتدیکی نظریاتک نتایج منطقیه سی بونلری ناقابل اجتناب بر حاله قویمشدر. زیرا فردک حقنی انکار ایتیش و منافع جمعیت نامنه افرادک حیات [۲] وجدان و املاکنک خدا ایدیله سنی تجویز آیه مشدر. سلطنتک حقوقی شویله دورسون مشروعیتنی مناقشه جائز اولمادیغی ادعا ایدر. «سلطان محضا سلطان اولدیغی ایچون و دائماً بو اعتبارله هانکی حقوقی حائز اولمق اقتضا ایدر سه اوکمال کدر.» قضیه سنی وضع ایدر کن دیسیدر.

— بیتمه دی —

سید هاشم

L'individu et l'Etat. (۱)

[3] مادام که فردک حیاتی طبیعتک بر احسانی اولمایوب دولتک شرطه معلق بر هبه سیدر و آنجاق بوسایه ده تحت امنیتده یا شامشدر؛ بناء علیه شاید اراده عمومی کن دیسنک توله سینه لزوم کوستریر سه در حال ثوابکه مجبوردر. [Contrat social]

